

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **R. S., s. r. o., G., B.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. P. M., advokátom, D., B., proti žalovanému: **I., a. s., V., B.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. J. H., advokátom, R., B., **o zaplatenie 64 927,31 eur (1 956 000,- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 39Cb/38/2000, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/2/2009-386 z 30. júna 2010, právoplatného 31. augusta 2010, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok odvolacieho súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave, ako súd prvého stupňa, rozsudkom č. k. 39Cb/38/2000-340 z 27. novembra 2008, po doplnenom dokazovaní v intenciách odvolacieho súdu (č. l. 280), resp. dovolacieho súdu (č. l. 276), nakoľko odvolací súd, rozhodujúci v danej veci už po druhýkrát, prebral záväzný právny názor dovolacieho súdu do svojho rozhodnutia, rozhodol v súdnej veci tak, že zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi istinu 1 956 000,- Sk spolu s 18,8 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 03. 03. 2000 do zaplatenia do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že na ich náhradu zaviazal neúspešného žalovaného v sume 536 928,- Sk na účet právneho zástupcu úspešného žalobcu. Súd ďalej uložil žalovanému povinnosť uhradiť na účet prvostupňového súdu náhradu trov znaleckého dokazovania v sume 26 800,- Sk. Vo zvyšku súd žalobný návrh zamietol.

V odôvodnení rozsudku prvostupňový súd uviedol, že predmetom súdneho konania je žaloba, ktorou sa žalobca, ako zhotoviteľ diela, domáha voči žalovanému, ako objednávateľovi diela, zaplata istiny 1 956 000,- Sk spolu s príslušenstvom, t. j. úrokom z omeškania vo výške 23,25 % z istiny za obdobie od 13. 09. 1999 do zaplata, titulom doplata ceny diela (žalovaným zadržaných 10% z ceny diela) za vykonané stavebné práce na realizácii haly D2 a jej pripojenie na už existujúcu terasu. Odôvodnenosť svojho nároku oprel žalobca o tvrdenie, že medzi ním a žalovaným bola dňa 22. 01. 1999 uzatvorená Zmluva o dielo č. 9002, na základe ktorej žalobca vykonával pre žalovaného stavebné práce spočívajúce v postavení haly D2 s napojením tejto haly na už existujúcu terasu. Žalovaný zaplatil žalobcovi za vykonané dielo dohodnutú cenu diela, avšak zníženú o 10 % (zádržného), ktoré v matematickom prepočte predstavuje predmet daného sporu – doplata istiny 1 950 000,- Sk. Žalobca tvrdil, že zo strany žalovaného sa jedná o neoprávnené zadržanie časti ceny za vykonané dielo, nakoľko dielo bolo žalobcom vykonané riadne a včas a vzniknuté drobné vady a nedorobky žalobca odstránil. Preto dôvodil, že žalovanému nevznikol nárok na zadržanie peňažnej sumy 1 950 000,- Sk v zmysle bodu 6.3 predmetnej zmluvy o dielo.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Jeho obrana spočívala v tvrdení, že žalobca odovzdal stavbu – dielo s vadami, nakoľko neosadil panikové kovanie na všetkých dverách v hale D2 a do haly D2 zatekalo a zateká z podlahy terasy, čo je, podľa jeho názoru, závadou spôsobenou žalobcom pri realizácii stavebných prác na stavbe v zmysle plnenia zo zmluvy o dielo.

V dôvodoch svojho rozhodnutia prvostupňový súd ďalej uviedol, že prvýkrát rozhodol v súdnej veci rozsudkom č. k. 39Cb/38/2000-165 z 26. 09. 2002 tak, že zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej sumy spolu s príslušenstvom. Voči tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 3Obo/334/2002-244 z 18. 08. 2004 zmenil prvostupňový rozsudok tak, že žalobu zamietol. Žalobca podal voči zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1ObdoV/109/2004 vec prejednal a vydal rozsudok č. k. 1ObdoV/109/2004-276 z 25. 05. 2006, ktorým zrušil rozsudok odvolacieho súdu (č. l. 244) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne odvolací súd uznesením č. k. 3Obo/214/2006-280 z 18. 12. 2007 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa (č. l. 165) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia odvolací

súd uviedol, že v ďalšom konaní bude potrebné skúmať, či zádržné právo žalovaného ešte trvá, kedy zádržné právo na 10 % ceny diela zaniklo, či zaniklo a ak zaniklo, kedy bol objednávateľ povinný zadržanú časť ceny diela vrátiť zhotoviteľovi, a tým ustáliť dobu omeškania a zaoberať sa výškou úroku z omeškania.

Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil súd prvého stupňa odkazom na ustanovenia § 369 a § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj zisteným skutkovým stavom, z ktorého mal za preukázané, že Zmluvou o dielo uzatvorenou 23. 01. 1999 v zmysle ustanovenia § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka sa zaviazal žalobca, ako zhotoviteľ diela, zrealizovať žalovanému, ako objednávateľovi diela, kompletnú dodávku vrátane projektovej dokumentácie haly identickej s halou D, a napojiť túto novú halu (ďalej označenú ako hala D2) na už existujúcu stavbu terasy obvyklým stavebno-technicky dostatočným riešením, čo žalobca aj zrealizoval. Odovzdanie predmetu zmluvy o dielo sporné nebolo, preto sa touto otázkou súd prvého stupňa nezaoberal. Objednávateľ (žalovaný) po odovzdaní diela uhradil zhotoviteľovi (žalobcovi) cenu diela, avšak okrem zadržanej čiastky 10 % z ceny diela, t. j. okrem žalovanej istiny 1 956 000,- Sk. Súd prvého stupňa vychádzal zo zisteného skutkového a preukázaného stavu, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie ceny diela v sume 19 560 000,- Sk. Touto otázkou sa už v konaní nezaoberal dôvodiac tým, že táto skutočnosť nebola spochybnená, a v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/334/2002, 1ObdoV/109/2004, ako aj 3Obo/214/2006 bola potvrdená. V novom konaní sa preto zaoberal otázkou odstránenia závad na odovzdanej stavbe (diela), a to odstránenie závady označenej ako „osadenie panikových kovaní na dverách“ a „zatekanie z podlahy v hale D2“, ako odstránenie dôvodov na zadržiavanie 10% z ceny diela. Zápisom o odovzdaní a prevzatí diela z 02. 03. 2000 za účasti pracovníkov sporných strán bolo skonštatované, že závada – osadenie panikových kovaní na dverách haly D2 bola v celom rozsahu odstránená. Túto skutočnosť mal za preukázanú tiež z vyjadrení zúčastnených strán na pojednávaní konanom 12. 11. 2008. Žalovaný v časti zatekania do haly D2 zotrval na názore, že predmetné zatekanie odstránené nebolo, do haly D2 naďalej zateká, o čom predložil notársku zápisnicu s fotodokumentáciou z 10. 11. 2008.

Pri vyhodnocovaní tohto sporného nároku objednávateľom diela (žalovaným), vychádzal súd prvého stupňa, okrem iného, zo záväzných záverov odvolacieho a dovolacieho súdu pojatých v ich skorších rozhodnutiach v predmetnej veci, kde dovolací súd jednoznačne

potvrdil, že za účelom zistenia, či žalobca pri realizácii diela neodborným alebo nedbanlivým konaním zapríčinil nekvalitné napojenie haly D2 na halu D, čím by z podlahy terasy do haly D2 malo zatekať, bolo znaleckými posudkami preukázané, že nešlo o vadu zapríčinenú vadným vykonaním diela zo strany žalobcu. Súd konštatoval, že zo strany žalobcu neprišlo k porušeniu zmluvy v bode 8.21 zmluvy o dielo, a preto v tomto bode nie je možné aplikovať nárok na zadržanie 10 % z ceny podľa bodu 6.3 zmluvy o dielo. Mal za to, že objednávateľ (žalovaný) v konaní nepreukázal, že zádržné právo žalovaného v zmysle bodu 6.3 zmluvy o dielo, čo do neodstránenia závady „zatekanie z podlahy balkóna haly D2“, trvá, nakoľko nebolo preukázané, že túto vadu spôsobil svojím konaním žalobca.

Z vykonaného dokazovania prvostupňovému súdu vyplynulo, že žalobca, ako zhotoviteľ, odovzdal dielo objednávateľovi (žalovanému) 10. 03. 1999. Faktúrou č. 43190004 splatnou 30. 03. 1999 vyúčtoval žalobca žalovanému cenu diela 19 560 000,- Sk. Objednávateľ zadržal z ceny diela 19 560 000,- Sk (cena diela bez DPH) 10 %, čo žalovaný v konaní ohľadne výšky uplatnenej sumy 1 956 000,- Sk nerozporoval. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu mal súd prvého stupňa za preukázané, že k odstráneniu závady „osadenie panikových kovaní na dverách haly D2“ prišlo 02. 03. 2000. Iné drobné vady diela, pre ktoré by zádržné právo objednávateľa malo trvať, v konaní zistené neboli, a preto mal za to, že základný predpoklad na existenciu zádržného práva zanikol. Z tohto dôvodu rozhodol o nároku na zaplatenie ceny 10% vyčíslenej vo výške 1 956 000,- Sk ako zádržné tak, že zaviazal žalovaného na úhradu tejto istiny v súlade s ustanovením § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka.

O nároku žalobcu na úhradu úroku z omeškania vo výške 23,25 % z istiny 1 956 000,- Sk z obdobia od 13. 10. 1999 do zaplatenia, súd prvého stupňa rozhodol v súlade s ustanovením § 369 Obchodného zákonníka. Posúdil omeškanie žalovaného s uhradením čiastky 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000, t. j. odo dňa nasledujúceho po odstránení závady – osadenia panikových kovaní na všetkých chodbách haly D2. Keďže účastníci zmluvného vzťahu nemali dojednanú výšku úrokovej sadzby pre prípad omeškania s úhradou peňažného záväzku, súd priznal žalobcovi právo na úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 369 Obchodného zákonníka o 10 % vyšší ako je základná úroková sadzba NBS. Nakoľko k omeškaniu dlžníka prišlo 03. 03. 2000, rozhodujúci deň pre určenie sadzby stanovil na 03. 10. 1999, kedy úroková sadzba podľa zverejnenia NBS predstavovala úrokovú sadzbu 8,80 %. Preto priznal žalobcovi právo na výšku úrokov z omeškania v úrokovej sadzbe

18,8 %. Vo zvyšku (t. j. vo zvyšku 4,45 % úroku z omeškania ročne /23,25 % - 18,8 % = 4,45 %/ a vo zvyšku obdobia omeškania od 13. 10. 1999 do 02. 03. 2000) žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu i žalovaného, rozsudkom č. k. 2Obo/2/2009-386 z 30. júna 2010, právoplatným 31. augusta 2010, zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v sume 7 572,45 eur. Odvolaním žalobcu sa nezaoberal s odôvodnením, že vzhľadom na zmenu rozsudku vo veci samej stratilo jeho odvolanie opodstatnenie, keďže ho podal len v časti, v ktorej prvostupňový súd zamietol žalobu vo zvyšku, t. j. nepriznal žalobcovi časť ním požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45 % ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000 do zaplataenia. Na margo rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 340) uviedol, že: *„Právny záver a tým aj napadnuté rozhodnutie nezodpovedá právnemu záveru z neho vychádzajúceho (§ 153 ods. 1 OSP). Nevysporiadal sa s tým nielen prvostupňový súd v prvom ani druhom rozsudku, ale ani dovolací súd v zrušujúcom rozsudku 1ObdoV/109/2004 a pokiaľ sa vyporiadal, potom úplne v rozpore nielen s právnou teóriou, ale aj so zákonom.“* (strana 7 posledný odsek a strana 8 prvý odsek rozsudku odvolacieho súdu). Okrem vymenovania pochybení, ktorých sa podľa odvolacieho súdu dopustil ako súd prvého stupňa, tak aj dovolací súd, skonštatoval, že: *„Odvolací súd právne vec posudzuje tak, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, pričom jej ustanovenia o zádržnom práve, či tzv. drobných vadách, ktoré sú v rozpore so zákonom, sú neplatné (§ 41 Obč. zák.) a dvojstranný právny úkon (zmluva o dielo) je platný (§ 41a ods. 1 Obč. zák.).“* (strana 9 posledný odsek rozsudku odvolacieho súdu).

Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania odôvodnil odkazom na ustanovenia § 236 ods. 1 a § 238 ods. 1 OSP a dovolací dôvod vzhliadol v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c) OSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré videl v tom, že odvolací súd:

- a) nesprávne považoval ustanovenie bodu 6.3 zmluvy o dielo za neplatné,
- b) nesprávne posúdil vadu označenú ako „zatekanie z podlahy terasy (balkóna) v hale D2“ ako vadu diela, za ktorú zodpovedá žalobca, a v nadväznosti na to dospel k nesprávnomu právnomu záveru, že žalovaný nie je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 956 000,- Sk (t. j. 10% z ceny diela), ktorú zadržal v zmysle bodu 6.3 zmluvy o dielo z dôvodu, že dielo má vady, za ktoré zodpovedá žalobca ako zhotoviteľ diela,

c) v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu dovolacieho, vysloveným na strane 8 rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/109/2004 z 25. 05. 2006, v ktorom dovolací súd uviedol, že: „Zároveň v prípade existencie zatekania nebolo preukázané, že toto zatekanie bolo spôsobené vadnosťou dodávky zhotoviteľa, čo je základný predpoklad zodpovednosti dodávateľa – zhotoviteľa za chybné vykonané práce.“, posúdil vadu spočívajúcu v zatekaní z podlahy terasy v hale D2 ako vadu diela, za ktorú zodpovedá žalobca. Z uvedeného dôvodu vytkol odvolaciemu súdu zjavné nerešpektovanie tohto pre neho záväzného právneho názoru dovolacieho súdu (že zatekanie nebolo spôsobené chybným plnením žalobcu, a preto nie je splnený základný predpoklad pre jeho zodpovednosť za túto vadu), čím nielenže porušil ustanovenie § 243d OSP, ale zároveň aj naplnil dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c) OSP.

Dovolacím petitom sa domáhal, aby dovolací súd v súlade s ustanovením § 243b ods. 2 veta druhá OSP:

- zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v zmeňujúcom výroku, ktorým žalobu zamietol, tak, že potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu spolu s úrokom z omeškania, zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a zaplatiť na účet súdu náhradu trov znaleckého dokazovania;
- zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým bol žalobný návrh vo zvyšku zamietnutý, tak, že uloží žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 4,45 % ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03.03.2000 do zaplataenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
- zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo výške, ktorú žalobca vyčíslí, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním z 15. 11. 2010. Považujúc rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny a dovolanie žalobcu za zjavne nedôvodné, navrhol dovolanie zamietnuť a zaviazat' žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 OSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 OSP) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 OSP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1, ods. 2 OSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné, a preto, s poukazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c) OSP a § 243b ods. 2 veta prvá OSP, je potrebné dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

Podľa § 238 ods. 1 OSP, dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 OSP, dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

V prejednávanej veci dovolateľ správne vyvodil prípustnosť dovolania z citovaného ustanovenia § 238 ods. 1 OSP, keďže sa jedná o dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Prípustnosť dovolania v danej veci možno odvodiť aj z ustanovenia § 238 ods. 2 OSP (*dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci*), aj keď dovolateľ explicitne nevyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia OSP, avšak rezultuje z obsahu ním podaného dovolania.

Žalobca v dovolaní poukazuje na existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

V danom prípade je daná existencia dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) OSP.

Pod nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) OSP sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca, ako zhotoviteľ diela, domáha voči žalovanému, ako objednávateľovi diela, zaplatacia istiny 1 956 000,- Sk spolu s príslušenstvom, t. j. úrokom z omeškania vo výške 23,25 % z istiny za obdobie od 13. 09. 1999 do zaplatacia, titulom doplatacia ceny diela (žalovaným zadržaných 10 % z ceny diela) za vykonané stavebné práce na realizácii haly D2 a jej pripojenie na už existujúcu terasu. Opodstatnenosť svojho nároku oprel žalobca o tvrdenie, že medzi ním a žalovaným bola dňa 22. 01. 1999 uzatvorená Zmluva o dielo č. 9002, na základe ktorej žalobca vykonával pre žalovaného stavebné práce spočívajúce v postavení haly D2 s napojením tejto haly na už existujúcu terasu. Žalovaný zaplatil žalobcovi za vykonané dielo dohodnutú cenu diela zníženú o 10 % (zádržného), ktoré v matematickom prepočte predstavuje predmet daného sporu – doplatacia istiny 1 950 000,- Sk. Žalobca zastával názor, že zo strany žalovaného sa jedná o neoprávnené zadržanie časti ceny za vykonané dielo, nakoľko dielo bolo žalobcom vykonané riadne a včas a vzniknuté drobné vady a nedorobky žalobca odstránil. Mal preto za to, že žalovanému nevznikol nárok na zadržanie peňažnej sumy 1 950 000,- Sk v zmysle bodu 6.3 predmetnej zmluvy o dielo.

Žalovaný sa domáhal zamietnutia žaloby tvrdiac, že žalobca odovzdal stavbu – dielo s vadami, nakoľko neosadil panikové kovanie na všetkých dverách v hale D2 a do haly D2 zatekalo a zateká z podlahy terasy, čo je, podľa jeho názoru, závadou spôsobenou žalobcom pri realizácii stavebných prác na stavbe v zmysle plnenia zo zmluvy o dielo.

Prvýkrát rozhodol v súdnej veci prvostupňový súd rozsudkom č. k. 39Cb/38/2000-165 z 26. 09. 2002 tak, že žalobe vyhovel. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalovaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúc vo veci po prvý raz ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 3Ob0/334/2002-244 z 18. 08. 2004 rozhodol o odvolaní žalovaného tak, že

prvostupňový rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol. Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúci v súdnej veci prvýkrát ako súd dovolací, rozhodol rozsudkom č. k. 1ObdoV/109/2004-276 z 25. 05. 2006 tak, že dovolaním žalobcu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (č. l. 244) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom vyslovil záväzný právny názor, z ktorého odvolaciemu súdu vyplynulo, akým smerom má zamerať dokazovanie v ďalšom konaní. Právny názor dovolacieho súdu je obsiahnutý na stranách 6 až 8 rozhodnutia dovolacieho súdu (č. l. 278 – 279). Z tohto záväzného právneho názoru dovolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd mal v ďalšom konaní zamerať dokazovanie na zistenie skutočnosti, či zádržné právo objednávateľa, dohodnuté v bode 6.3 zmluvy o dielo, objednávateľovi už zaniklo, alebo ešte trvá, teda, či má právo zhotoviteľovi diela zadržať 10% dohodnutej ceny za dielo, t. j. žalovanú sumu. Ďalej dovolací súd zaujal záväzný názor, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je preukázané tvrdenie objednávateľa, že vady uvedené v zápisnici z preberacieho konania pretrvávajú, čo je základný predpoklad existencie zádržného práva. Druhým predpokladom pre vznik zádržného práva aj v prípade, že by drobné vady existovali, by bola zodpovednosť dodávateľa za tieto vady. Príčina vadnosti dodávky nie je vždy spôsobená vadným vykonaním diela, a preto je potrebné sa s touto otázkou odborne zaoberať a následne z tohto odborného posúdenia vychádzať. Dovolací súd konštatoval, že v danom prípade objednávateľ nepreukázal, že jeho zádržné právo, dohodnuté v bode 6.3 zmluvy ešte trvá, nakoľko z predložených dôkazov nie je zrejmé, o aké drobné vady, ktoré doposiaľ odstránené neboli, ide. Zdôraznil, že pokiaľ by aj k zatekaniu v rozpore so znaleckým dokazovaním dochádzalo, nejde o drobnú vadu, na existenciu ktorých drobných väd je zádržné právo viazané. Dovolací súd dodal, že zároveň v prípade existencie zatekania nebolo preukázané, že toto zatekanie bolo spôsobené vadnosťou dodávky zhotoviteľa, čo je základný predpoklad zodpovednosti dodávateľa – zhotoviteľa za chybné vykonané práce.

Po zrušujúcom a vracajúcom rozhodnutí dovolacieho súdu (č. l. 276), rozhodol vo veci v poradí druhýkrát odvolací súd tak, že uznesením č. k. 3Obo/214/2006-280 z 18. 12. 2007 rozsudok súdu prvého stupňa (č. l. 165) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia usmernil prvostupňový súd, aby v ďalšom konaní skúmal, či zádržné právo žalovaného ešte trvá, kedy zádržné právo na 10% ceny diela zaniklo, či

zaniklo a ak zaniklo, kedy bol objednávateľ povinný zadržanú časť ceny diela vrátiť zhotoviteľovi, a tým ustálil dobu omeškania a zaoberal sa výškou úroku z omeškania.

Dovolací súd konštatuje pochybenie odvolacieho súdu už pri tomto jeho, v poradí druhom, rozhodnutí v súdnej veci (č. l. 280), pretože podľa názoru dovolacieho súdu vysloveného v jeho skoršom rozhodnutí č. l. 276 (hlavne vychádzajúc z výroku tohto rozhodnutia dovolacieho súdu) mal vo veci ďalej konať sám odvolací súd. Keby bolo úmyslom dovolacieho súdu zrušiť nielen rozsudok odvolacieho súdu, ale aj rozsudok súdu prvého stupňa a vrátiť vec na ďalšie konanie prvostupňovému súdu podľa § 243b ods. 2 veta druhá OSP účinného v čase rozhodovania dovolacieho súdu, t. j. ku dňu 25. 05. 2006 (v súčasnosti účinné ustanovenie § 243b ods. 3 OSP), bol by vo výrokovej časti vyslovil, že zrušuje rozsudok odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. To však dovolací súd nemienil a neučinil, pretože zrušil len rozsudok odvolacieho súdu v zmysle § 243b ods. 2 veta prvá OSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. K situácii, že by dovolací súd zrušil aj rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie reálne ani nemohlo dôjsť. Takýto postup by bol prípustný v zmysle vtedy účinného § 243b ods. 2 veta druhá OSP (v súčasnosti účinný § 243b ods. 3 veta prvá OSP) len vtedy, ak by malo aj rozhodnutie súdu prvého stupňa vady, pre ktoré sa zrušilo rozhodnutie odvolacieho súdu, čo v danom prípade neprichádzalo do úvahy, keďže prvostupňový a odvolací súd rozhodli meritórne odlišne - prvostupňový súd žalobe vyhovel (č. l. 165), zatiaľ čo odvolací súd zmenil jeho rozsudok tak, že žalobu zamietol (č. l. 244).

Následne po druhýkrát v tomto konaní, súd prvého stupňa, po zrušujúcom a vracajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu č. l. 280, rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 39Cb/38/2000-340 z 27. novembra 2008 tak, že po doplnenom dokazovaní v intenciách odvolacieho súdu (žiada sa poznamenať, že v skutočnosti v intenciách súdu dovolacieho, lebo odvolací súd prebral záväzný právny názor dovolacieho súdu do svojho rozhodnutia) žalobe vyhovel v celej časti žalovanej istiny (rovnako ako aj v prvom rozsudku č. l. 165) s tým rozdielom, že v priznal žalobcovi úrok z omeškania len 18,8 % ročne (žalobou sa domáhal úroku z omeškania 23,25 % ročne) a za obdobie od 3. 3. 2000 do zaplatenia (v žalobe žiadal priznať úrok z omeškania za obdobie od 13. 10. 1999 do zaplatenia). Preto vo zvyšku (t. j. vo zvyšku 4,45 % úroku z omeškania ročne /23,25 % - 18,8 % = 4,45 %/ a vo zvyšku obdobia omeškania od 13. 10. 1999 do 02. 03. 2000) žalobu zamietol.

V tomto, v poradí druhom, rozsudku súdu prvého stupňa (č. I. 340), sa prvostupňový súd náležite vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, dostatočne zistil skutkový stav rešpektujúc pritom záväzný právny názor súdov vyšších stupňov, t. j. názoru odvolacieho súdu vysloveného v jeho uznesení č. I. 280, ktorý korešponduje s názorom dovolacieho súdu vysloveným v rozhodnutí č. I. 276.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa (č. I. 340) podali odvolanie žalobca aj žalovaný. Žalovaný ho napadol (č. I. 343 – 351) v celom rozsahu, okrem výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, tzn. okrem výroku vyhovujúcemu žalovanému. Žalobca podal odvolanie (č. I. 355 – 360) do časti rozsudku súdu prvého stupňa pre neho nevyhovujúcej, t. j. do časti zamietnutia žaloby vo zvyšku, a aj to len vo zvyšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45 % ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000 do zaplatenia. Nenapadol odvolaním aj druhú časť zamietnutia žaloby vo zvyšku, tzv. vo zvyšku obdobia omeškania od 13. 10. 1999 do 02. 03. 2000. Žalobca vytkol súdu prvého stupňa, že v tejto ním napadnutej časti vychádza rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom extenzívne rozobral, v čom toto nesprávne právne posúdenie spočíva (č. I. 355 – 357).

Tretíkrát rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 2Obo/2/2009-386 z 30. júna 2010 o odvolaní žalovaného a odvolaní žalobcu (aj keď odvolanie žalobcu neuvádza v úvodnej časti, ale v odôvodnení ho už uvádza) proti rozsudku súdu prvého stupňa (č. I. 340) tak, že rozsudok prvostupňového súdu č. I. 340 zmenil tak, že žalobu zamietol (tzn. odvolací súd rozhodol totožne ako v prípade jeho prvého rozhodnutia č. I. 244). Odvolaním žalobcu sa nezaoberal s odôvodnením, že vzhľadom na zmenu rozsudku vo veci samej stratilo odvolanie žalobcu opodstatnenie. Na margo rozsudku prvostupňového súdu (č. I. 340) uviedol, že: *„Právny záver a tým aj napadnuté rozhodnutie nezodpovedá právnomu záveru z neho vychádzajúceho (§ 153 ods. 1 OSP). Nevysporiadal sa s tým nielen prvostupňový súd v prvom ani druhom rozsudku, ale ani dovolací súd v zrušujúcom rozsudku 1ObdoV/109/2004 a pokiaľ sa vyporiadal, potom úplne v rozpore nielen s právnou teóriou, ale aj so zákonom.“* (strana 7 posledný odsek a strana 8 prvý odsek rozsudku odvolacieho súdu). Okrem vymenovania pochybení, ktorých sa podľa odvolacieho súdu dopustil ako súd prvého stupňa, tak aj dovolací súd, skonštatoval, že: *„Odvolací súd právne vec posudzuje tak, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, pričom jej ustanovenia o zádržnom práve, či tzv. drobných vadách, ktoré sú v rozpore so zákonom, sú neplatné (§ 41 Obč. zák.)*

a dvojstranný právny úkon (zmluva o dielo) je platný (§ 41a ods. 1 Obč. zák.).“ (strana 9 posledný odsek rozsudku odvolacieho súdu).

V takto vyslovenom závere odvolacieho súdu, pre ktorý žalobu zamietol, je evidentný dovolací dôvod podľa § 238 ods. 2 OSP */dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci/, pretože dovolací súd vo svojom temporálne skoršom rozhodnutí (č. l. 276) nevyslovil neplatnosť ustanovení o zádržnom práve. Odvolací súd vec právne posúdil úplne odlišne od súdu prvého stupňa a dovolacieho súdu. Z toho je zrejmá aj, dovolaťom správne uvedená, existencia dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP /rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci/.*

Dovolací súd preto vyhodnotil dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za nesprávny z dôvodov obsiahnutých v dovolaní, čím sa stotožnil s názorom dovolaťa, že odvolací súd vydal rozhodnutie spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci, keď zmenil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalobu zamietol.

Napriek tomu, že dovolací súd, ako uvádza i vyššie, považuje skutkový stav zistený súdom prvého stupňa a premietnutý v jeho rozsudku (č. l. 340) za správny v prvých troch výrokoch a v časti štvrtého výroku, ktorou bola žaloba zamietnutá vo zvyšku obdobia omeškania od 13. 10. 1999 do 02. 03. 2000, nemohol postupovať podľa § 243b ods. 2 veta druhá OSP, t. j. zmeniť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (č. l. 386) tak, že rozsudok súdu prvého stupňa (č. l. 340) potvrdí v jeho prvých troch výrokoch a v tej časti štvrtého výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá vo zvyšku obdobia omeškania od 13. 10. 1999 do 02. 03. 2000; a len v zostávajúcej časti zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu (č. l. 386), t. j. v časti, ktorou žalobu zamietol bez tohto, aby sa zaoberal odvolaním žalobcu proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 340) o zamietnutí žaloby vo zvyšku (časť 4. výroku), ktorou súd prvého stupňa zamietol žalobu vo zvyšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45% ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000 do zaplatenia, ho zrušiť a vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie podľa § 243b ods. 2 veta prvá OSP.

Z hľadiska správnosti a zákonnosti konečného rozhodnutia vo veci samej bolo potrebné zrušiť rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, nakoľko práve vzhľadom na nerozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní žalobcu

proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa (č. l. 340) o zamietnutí žaloby vo zvyšku (4. výrok), ktorou súd prvého stupňa zamietol žalobu vo zvyšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45 % ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000 do zaplataenia, je rozsudok odvolacieho súdu zmätočný aj vo vzťahu k zostávajúcim výrokom rozsudku súdu prvého stupňa, najmä vo vzťahu k prvému výroku, pretože od ďalšieho zistenia náležitej výšky úrokovej sadzby platnej k prvému dňu omeškania odvolacím súdom závisí potvrdenie, resp. zmena, prvého výroku rozsudku súdu prvého stupňa v časti priznanej výšky úroku z omeškania.

Odvolací súd v ďalšom konaní rozhodne opätovne o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku prvostupňového súdu (č. l. 340), pričom dôvodnosť ich odvolacích námietok posúdi vo vzťahu k prijatým záverom súdu prvého stupňa vychádzajúcim z preň záväzných právnych názorov súdov vyšších stupňov vyslovených v ich temporálne skorších rozhodnutiach v danej veci (t. j. z rozhodnutia dovolacieho súdu č. l. 276 a z rozhodnutia odvolacieho súdu č. l. 280). V ďalšom konaní odvolací súd neopomenie zaoberať sa odvolaním žalobcu (č. l. 355 – 360), ktoré podal len do časti rozsudku súdu prvého stupňa pre neho nevyhovujúcej (č. l. 340), t. j. do časti zamietnutia žaloby vo zvyšku, a aj to len vo zvyšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 4,45 % ročne z istiny 1 956 000,- Sk od 03. 03. 2000 do zaplataenia, nakoľko toto odvolanie žalobcu bolo odvolacím súdom vylúčené z prejednávania pred odvolaním súdom s odôvodnením, že: *„Vzhľadom na zmenu rozsudku vo veci samej, odvolanie navrhovateľa stratilo opodstatnenie.“* (strana 8 prvý odsek rozsudku odvolacieho súdu č. l. 386).

So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (č. l. 386) podľa § 243b ods. 2 veta prvá OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá OSP), sa odvolací súd vysporiada s vytknutými nedostatkami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia OSP).

K uvedeným záverom dospel dovolací päťčlenný senát jednohlasne.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 26. marca 2013

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.